

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

HET ESCORIAL

DE regering van Philips II begon dus met de schitterende overwinning op Frankrijk te St-Quentin op 10 augustus 1557, de feestdag van de H. Laurentius, martelaar. St Laurentius was gestorven op de rooster en het is ter herinnering aan deze dag dat Philips II besloot een paleis te bouwen dat de vorm zou hebben van een rooster : het Escorial of Escurial betekent in het Spaans slakkenberg.

I. - GRANDIOOS EN SOMBER

OP 50 km ten N-W van Madrid tegen de helling van de Sierra de Guadarama, op een hoogte van duizend meter, wilde Philips II zijn paleis. Juan Baptista de Toledo en Juan de Herrera bouwden er een paleis van 206 m op 161 m. Het was tegelijkertijd een klooster, een kazerne, een grafombe en een paleis. Het Escorial is groots, somber en angstaanjagend en het is daar dat de machtige koning van Spanje zich vestigde en van waaruit hij heerste over Spanje, Italië, de Nederlanden, Amerika en... de wereld!

III. - DON CARLOS

PHILIPS II leest stapels documenten en noteert. Hij is zo zeer in zijn werk verdiept dat hij de koerier niet eens ziet. Hij fluistert : « Don Carlos, mijn zoon, is helaas gek. Hij was nooit helemaal normaal... En nochtans was hij betrokken in een samenzwering tegen mij gericht. Ik deed er goed aan hem in zijn appartementen te laten opsluiten, maar het is hard voor een vader.

IV. - DE ARABIËN

EN dan zijn er die duizenden Arabieren. Met geweld heb ik hen gedwongen zich tot het christendom te bekeren, maar in hun hart blijven zij moslems. Ik heb hen een andere taal en een andere levenswijze opgedrongen, thans zijn ze tegen mijn gezag opgestaan. Ik zal korte metten met hen maken. Het zijn uitstekende boeren, maar ik ruïneer liever het land, dan het geloof in het gedrang te laten brengen.

V. - DE INQUISITIE

EN er zijn de protestanten! Gelukkig heb ik tijdig maatregelen getroffen. Het eerste « auto-da-fé » had plaats te Valladolid in 1559. Ik was daar toen men een groot aantal ketteren op de brandstapel bond en ik heb de Inquisitie ingesteld om de ketterijen, gevaarlijk voor de Kerk en de staat, uit te roeien. Ik zal het katoliek geloof en mijn autoriteit zonder medelijden handhaven! » — « Ho! Een koerier! Wat breng je me? » — « Sire, ik ben de koerier uit de Nederlanden en ik breng nieuws uit Vlaanderen! »

II. - EEN KOERIER!

ZOUDEN we dit paleis durven betreden? Daar komt juist een boodschapper, grijs van het stof. Hij heeft een lange reis achter de rug, de koning wacht op hem. Wij volgen hem door vele gangen en kamers en komen eindelijk voor een deur die geopend wordt. We staan in een ruim vertrek, schaars bemeubeld en witgekalkt als een kloostercel. Brrr! De koerier buigt diep voor een man die aan een tafel zit en werkt